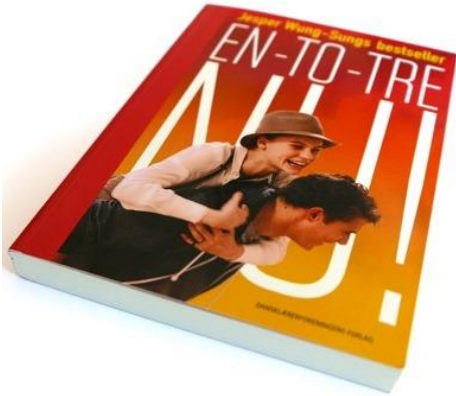

Undervisningsforløb til 7.-10. klasse

Af Christina Bausager Jensen og Jens Raahauge

En-to-tre-NU! **Et undervisningsmateriale**

“Der er ikke én falsk tone i denne ungdomsroman, som i sin vibrerende ægthed helt utvungent forener det klassiske og det moderne.”

Ovenstående citat stammer fra en anmeldelse af romanen *En-to-tre-NU!* ved dens udgivelse i 2001 (Henning Mørch Sørensen, Information). Dette undervisningsmateriale er lavet med fokus på en sammenligning af denne roman med biograffilmen af samme navn. For hvad er *en tone* i en bog? Og hvad er *en tone* i en film? Og hvordan fortæller henholdsvis romanen og filmen *En-to-tre-NU!* sin klassiske og moderne historie? Hvor bevæger de sig ud af samme indholdsmæssige og stilistiske spor, og hvor går de ud af hver sin vej?

Materialet lægger op til en styret læsning af bogen, som ruster eleverne til filmen. Hvilket skal udmunde i det senere, hvor bogen skal sammenlignes med filmen.

I dette undervisningsmateriale findes refleksioner, analyser, konkrete arbejdsforslag, ideer til supplerende litteratur og baggrundsviden. Målet med materialet er at give eleverne indsigt i: Hvordan fortæller henholdsvis romanen og filmen *En-to-tre-NU!* sin historie?

Hvis eleverne ikke er helt sikre i de filmfaglige termer, kan de bruge eller blive introduceret til *Filmcentralens* leksikon: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog>

© DanskLærerforeningens Forlag. Kopiering må finde sted efter gældende aftale med Copydan.

I materialet:

1. Ideer til undervisningen
2. Bog og film – en sammenligning
 - Overtro
 - Coming of age
 - Intertekstualitet
 - Barn/voksen
 - Venskab
 - Berettermodel
3. Refleksioner i forhold til filmfaglige vinkler
 - Personer
 - Set up/pay off
 - Lys
4. Supplerende materialer
5. Baggrundsviden.

1. Ideer til arbejdet med bog og film

Målet med dette undervisningsmateriale er, at eleverne ser på, hvordan henholdsvis romanen og filmen *En-to-tre-NU!* fortæller sin historie? Hvor bevæger de sig ud af samme indholdsmæssige og stilistiske spor, og hvor går de ud af hver sin vej?

Intro

- Forventninger til bogen ud fra omslaget. Hvad betyder titlens vending? Hvornår bruger man den? Se på titel, bagsidetekst, illustration og omslag – hvad forventer du dig af bogen?
- Lad eventuelt eleverne tale om deres egen overtro som optakt til læsning af romanen. Kom med eksempler på hverdagsovertro. Er der ting, eleverne selv gør eller undgår at gøre (såsom ikke at træde på "stregerne" mellem fliserne eller at sige 7-9-13)? Hvad, forestiller de sig, vil ske, hvis de ikke overholder "reglerne"?

Læsning af bogen

- Klassen inddeles i grupper. Disse grupper kan med fordel arbejde sammen ad flere omgange. Under læsningen af bogen skal hver gruppe have fokus på et af følgende punkter:

- ✦ Hvilken fortællerstemme er der i bogen? Hvad betyder dette greb for fortællingen?
- ✦ Overtro/ritualer – hvordan kommer de til udtryk?
- ✦ Coming of age. Jappes udvikling. Kom med eksempler.
- ✦ Hvilken betydning har sangen *Bird on a Wire*?
- ✦ Barn/voksne – hvordan er deres reaktioner? Fortæl om Søren's "2-livshistorie".
- ✦ Jack og Jappes venskab. Deres historie, deres venskabs udvikling.

Efter endt læsning

Klassen laver præsentationer i fx *Prezi* eller *Padlet*. Præsentationerne vises for klassen. Klassesamtale.

Visuel berettermodel

Klassen inddeles igen i grupper. Grupperne indsætter bogen i berettermodellen. De tager cirka ni billeder af scener, som passer til berettermodellen. Grupperne viser hver især klassen deres visuelle berettermodel og begrundet deres valg. Er der ligheder/forskelle?

Plakat

Klassen ser filmplakaten. Hvordan passer den til deres opfattelse af bogen?

Forberedelse til filmen

Klassen bedes på <http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog> læse om:

- Personer (Filmens dramaturgi. Karakterer)
- Set up/pay off (Filmens dramaturgi)
- Lys (Filmiske virkemidler)
- Berettermodel (Analysemodeller)

Til filmen får hver gruppe et fokuspunkt

- ✦ Hvilken fortællerstemme er der i filmen? Hvad betyder dette greb for fortællingen?
- ✦ Hvilke personer er med i filmen? Hoved- og bipersoner.
- ✦ Coming of age. Jepes udvikling. Kom med eksempler.
- ✦ Hvordan er lyset blevet brugt? Hvordan er *Bird on a Wire* brugt?
- ✦ Er der ændringer fra bog til film? Hav fokus på "2-livshistorien".
- ✦ Jeppe og Jacks venskab. Hvordan er Smælle beskrevet?

Efter filmen

- ✦ Som lektie efter filmen bedes hver elev overveje følgende: Enhver historie udvælger sine scener til at få fortalt sin historie/få sit budskab frem. Der er mange sammenfaldende scener i både romanen og filmen *En-to-tre-NU!*, men der er også forskellige scener, ligesom der er scener, som er beslægtede, men alligevel med en anderledes vinkling, dialog eller placering.
- ✦ Grupperne fortæller om deres fokuspunkt.
- ✦ Samtale om dagens lektie. Hvordan fortæller henholdsvis romanen og filmen *En-to-tre-NU!* sin historie? Hvor bevæger de sig ud af samme indholdsmæssige og stilistiske spor, og hvor går de ud af hver sin vej?
- ✦ Vis citatet:

"Der er ikke én falsk tone i denne ungdomsroman, som i sin vibrerende ægthed helt utvungent forener det klassiske og det moderne."

Diskuter, hvad der gør en bog til en klassiker? Hvordan er bogen på en gang klassisk og moderne? Hvordan vil klassen karakterisere filmen?

- ✦ Klasesamtale om, hvad kan bogen som medie, hvad kan filmen som medie?

Forslag til selvstændige opgaver:

- ✦ Lav en ny bogforside, som passer til din opfattelse af romanen.
- ✦ Lav en ny filmplakat, som passer til din opfattelse af filmen.
- ✦ Forestil dig, at Jeppe laver ni statusopdateringer på sin Facebook-konto. De skal følge berettermodellens punkter. Hvad skriver Jeppe?
- ✦ Forestil dig, at Cecilie laver ni billeder til sin Instagram-konto. De skal følge berettermodellens punkter. Hvad tager Cecilie billeder af, og hvad skriver hun som billedetekst?
- ✦ Lad Jeppe skrive et brev til sine forældre fra sin rejse med Jack.
- ✦ Lad Cecilie skrive et brev til Jeppe, som han skal have efter hendes død.
- ✦ Skriv et blogindlæg, hvor du både kommer ind på bogen og filmen, deres styrker og svagheder.
- ✦ Lav en filmanmeldelse, hvor du sammenligner filmen med bogen.

2. Bog og film – en sammenligning

Med udvalgte eksempler holdes bog og film op mod hinanden med fokus på, hvor de bevæger de sig ud af samme indholdsmæssige og stilistiske spor og især med henblik på de steder, hvor de går hver sin vej.

Generelt

Bogen

En bogs præmis er ofte, at der er TID til at lade handlingen folde sig ud, og at man kan komme vidt omkring.

Film

En films præmis er ofte, at TIDEN er knap. Man benytter derfor nogle filmkneb – som kontraster, konflikter, set up/pay off – for at få handlingen til at skride hurtigere fremad.

Fortælleren

Bogen

Enhver historie – om det for eksempel er en film eller en roman – er fortalt på en bestemt måde. Romanen *En-to-tre-NU!* er en jeg-fortælling. Vi er tæt på Jeppe's bevidsthed, men får også kun historien fra hans synsvinkel.

Film

Filmene kunne også have valgt udelukkende at følge Jeppe (evt. tilsat en voice-over),

men har altså indtaget en mere overordnet position, hvor man både følger Jeppes og Cecilies synsvinkel (endvidere er der også scener, hvor man for eksempel kun ser/følger forældrene).

Ritualer/overtro

Bogen

Jeppes kamp (ritualer) mod kræften er et stort handlingsmæssigt *drive* i bogen.

Gennem Jeppes kamp – og set fra hans synsvinkel – gøres hans desperation utrolig ægte og meget let at leve sig ind i.

Cecilies indre kamp – fortalt til Jeppe – med Nono og tutgilaerne er stæk, troværdig og billedskabende.

Filmen

I filmen har man altså valgt ikke at have en voice-over, så man hører ikke Jeppes tanker, men man SER hans desperation, hans fight og ritualer i kampen mod kræften.

I filmen kommer det visuelle til sin ret i scenen, hvor Cecilie fortæller om Nono og tutgilaerne, mens Jeppe bladrer i Cecilies tegnehæfte.

Intertekstualitet

Bogen

Jesper Wung-Sung er kendt for at benytte intertekstualitet i sine værker.

Intertekstualitet er med til at understrege pointer.

I bogen *En-to-tre-NU!* er der utrolig mange direkte intertekstuelle referencer – især til film. De er alle med til at understrege handlingsmæssige pointer.

Bogens nok stærkeste intertekstuelle reference er til Leonard Cohens *Bird on a Wire*.

Sangen er Cecilies yndlingssang. Teksten handler i korte træk om, at man er et menneske med mørke og lyse sider, med store drømme og mere beskedne ønsker, at man fejler, sårer og forsøger at gøre det godt igen. At man gerne vil være et frit menneske. Selvom bogen er set ud fra Jeppes synsvinkel, så får vi via sangen et stærkt indblik i Cecilies personlighed.

Filmen

Filmen er ikke på samme måde fyldt med intertekstuelle referencer. Det er ikke denne films greb, som det fx var i filmen *Sherk*. Der er dog et intertekstuel greb, som er værd at bemærke: Cecilies mor hører operaen *Romeo og Julie*. Der er en kvinde i scenen i Odense, der ligeledes hører *Romeo og Julie*. I biografen bliver *Romeo og Julie*-filmplakaten levende med Jeppe og Cecilie i hovedrollerne.

Bird on a Wire indtager endvidere en fremtrædende plads i filmen. Den er filmens introsang: Cecilie hører den, da hun er ude at løbe i åbningsscenen. Cecilie synger den på gymnasiet, og hun hører den alene på sygehuset. Vi får dog aldrig HELE teksten. Den melankolske sang er mere med til at understøtte stemningen.

Coming of age

En-to-tre-NU! – både bog og film – kan betegnes som en coming of age-historie. Coming of age-fortællinger er karakteriseret ved unge, der gennemgår en udvikling hen mod at blive voksne. Andre kendte coming of age-bøger: Salinger: *Griberen i rugen*, Chobsky: *Fordelene ved at være en bænkevarmer*, Gaiman: *Nobody* m.m.. Af film kan nævnes: *Tro, håb og kærlighed*, *Good Will Hunting*, *Juno* m.m.

Bogen

I bogen gennemgår Jeppe en udvikling mod stadig større selvstændighed. Denne udvikling begyndte allerede, da han tog et sabbatår fra skolen, og kulminerer, da Jeppe beslutter sig for *ikke* at tage til USA. (I bogen er der mange flash-backs, der giver læseren et meget nuanceret, troværdigt og facetteret billede af, hvordan Jeppe selv træffer sådan en stor beslutning).

Filmen

Jeppe gennemgår også en udvikling i filmen. Fra at spørge sine forældre om råd i forhold til fx filmvalg over at tage af sted til Gran Canaria (dog med store samvittighedskvaler) til mod slutningen – på kirkegården – at være den, som giver Cecilies far en tro på fremtiden.

I bogen er der mange hændelser, som er medvirkende til, at Jeppe selvstændigt kan fravælge USA. I filmen er det primært kampen mod Cecilies sygdom, som gør ham stærk.

Barn/voksen

Bogen

I bogen er de voksne fremstillet meget sympatiske og menneskelige. Der er ikke mange løftede pegefingre. Voksne kan også begå fejl. Som Jappes far og hans alkoholproblem, eller som Cecilies far, der ikke kunne stoppe Cecilie, da hun cyklede over vejen som barn. De voksne er hjælpere i stedet for modstandere. Cecilies forældre nævner dog ikke "prinsessens sygdom" (s. 96) med ét ord; den hænger som en tung sky over det hele. Den eneste usympatiske voksne i bogen er Jacks far.

Filmen

Generelt er der mange lighedspunkter og samme sympatiske udlægning af barn/voksenrelationerne i filmen. I nogle scener vælger filmen dog konfliktens vej. For eksempel i scenen hvor Cecilie konfronterer sine forældre med, at kræften ikke nævnes med et ord. Eller i hjemkomstsscenen fra Grand Canaria, hvor Cecilies mor reagerer voldsomt og konfronterer Jeppe ved at sige: "Hvad tænkte du på!?" Her synes Cecilies mor at lægge skylden på Jappes skuldre. I bogen håber Jeppe på en lussing, men får den ikke.

I filmen er Cecilies fars "2-livshistorie" rykket på kirkegården. I denne scene bliver barn/voksenrollerne byttet om. I bogen siger Jeppe: "Det behøver vel ikke at være sådan?". I filmen bliver Jappes pointe tydeliggjort: "Hvad nu hvis det er sådan, at vi kun har ét liv. Vi skal elske hvert eneste sekund, for vi ved ikke, hvornår det er slut."

Berettermodel

En-to-tre-NU! synes skrevet over berettermodellen. Bogen er derfor også oplagt til en filmatisering, da berettermodellen (eller trepunktsmodellen) ofte bruges som skabelon til et filmmanuskript.

Et bud på handlingen indsat i modellen kunne se sådan ud:

Bogen

- Anslag, s. 5-10: Jeppe og Cecilie møder hinanden.
- Præsentation, s. 11-26: Romanens øvrige personer introduceres. Basketball.
- Uddybning, s. 27-83: Jeppe er forvirret over Cecilies opførsel. Basketball.
- Point of no return, s. 83-86: Cecilie har kræft -0,22
- Konfliktoptrapninger, s. 89-168: Sygdommen forværres, København, Basketritualer, forældrereaktioner, Gran Canaria, "Bryllup", Jack.
- Klimaks, s. 169-174: Cecilie dør og begravnes.-0,00
- Udtøning, s. 177-182: Jeppe gør status. Fravalg af USA. Valg: Tur med Jack.
- Afrunding, s. 182-184: Livet går videre!

(Inspireret af Thomas Frandsens inddeling, se supplerende litteratur.)

Filmen

Filmen følger bogens store linier. Der er få ændringer i forhold til filmens berettermodel. For eksempel kommer Cecilie og Jeppe ikke til København. Der er ingen scener fra begravelsen, men derimod fra kirkegården. Opgøret med Jack og fravalget af USA er ikke så tydeligt.

3. Refleksioner i forhold til filmfaglige vinkler

Personer

Der økonomiseres i film: For eksempel fylder Smælle meget lidt, og i nogle scener er Jack og Smælle "slået sammen". I filmen er Smælle ikke med i bilen til København. Det var heller ikke Smælle, som var behjælpelig med hotellet på Gran Canaria, som man kan læse det i bogen. Fokus er primært på Cecilie og Jeppe med forældrene som vigtige bipersoner. Smælle er altså næsten ubetydelig, og Jacks mor er slet ikke med. Vi hører ikke om trænerens privatliv. Jack og Jeppe's venskab er en stærk parallelhistorie i bogen, deres forhold er knapt så konfliktfyldt i filmen.

Set up/pay off

Set up/pay off bruges i film til at få handlingen videre uden for mange ord, skabe spænding, konflikter, suspense.

Eksempler i filmen

- Vi får flere gange at vide, at Cecilie er syg, vi ved ikke, hvad hun fejler. Cecilie er tit væk, men hvorfor er hun væk? Til sidst får vi forklaringen. Cecilie har kræft.
- I begyndelsen af filmen skyder Jeppe og Cecilie med lukkede øjne mod en tom basketballplade. Hvis man rammer, får man et ønske opfyldt. Da Cecilie begynder at få det dårligere, beskylder hun Jeppe for at have løjet – hvilket fører handlingen videre til Gran Canaria.

- Cecilie og Jeppe tager af sted til Gran Canaria uden at have fået lov. Cecilie vil ikke have, at de fortæller deres forældre, hvor de er henne. Cecilies mor giver ved hjemkomsten Jeppe skylden for at være uansvarlig. "Hvad tænkte du på?" Herefter går det kun en vej. Basketballspillet intensiveres, det gør kræften også.

Lys

I filmen bliver lyset en ekstra medspiller. Der er mange mørke scener, som understøtter alvoren i filmen. På Grand Canaria er der lys, hvilket fremhæver den lyse og opløftede stemning. Scenerne efter Cecilies død er også lysere.

4. Supplerende litteratur

Jesper Wung-Sung har flere gange ladet sin hovedperson dø. For eksempel Nils i *Den sidste henrettelse* (Høst & Søn), Frøen i *Frøen og fluen* (Høst & Søn). Jesper Wung-Sung har også skrevet om kræft i andre værker: *Ud med Knud* (Høst & Søn), og i novellen *Dig og mig fra Tretten tynde teenagere* (Dansklærerforeningens forlag).

Novellen *Sidste dag* (*Tretten tynde teenagere*, Dansklærerforeningens forlag) men findes også i antologien *Hjertevirus* er også god at læse som supplerende litteratur til *En-to-tre-NU!* Novellesamlingerne *Tretten tynde teenagere* (Dansklærerforeningens forlag) og *Tretten tynde teenagere & små (eventyrlige) skravl (Fugl)* er alle noveller, som er rettet mod den unge læser.

En-to-tre-NU! betegner nogle som: teensick-litteratur. Bøgerne og filmene: *A walk to remember* og Greens *En flænge i himlen* behandler samme emne.

Hvis I vil arbejde uddybende med bogen kan følgende undervisningsmaterialer anbefales:

- [Thomas Frandsens undervisningsforløb](#)
- [Elisabeth Halses arbejdsspørgsmål til kapitel 1-6](#)
- [Finn Bangsgaards undervisningsmateriale](#)

Endvidere kan man læse om romanen i Søren Fanø's *Jesper Wung-Sung et forfatterskab* (Høst og Søn). I bogen er der også forslag til undervisningen.

5. Bag om filmen

Bogen *En-to-tre-NU!* er nærmest et filmmanuskript. Første forsøg på filmatisering ligger helt tilbage til 2003, en ny instruktør prøvede igen omkring 2010. Tredje gang skulle altså blive lykkens gang.

På producenten Regnar Grastens hjemmeside kan man læse:

EN-TO-TRE-NU! udkom i 2001. Bogen er blevet en kæmpe succes blandt flere generationer, langt over en halv million har gennem årene læst bogen, og det er stadig én af de mest læste bøger i Danmark i 2016.

Jesper Wung- Sung siger selv om succeszen:

"EN-TO-TRE-NU! er en én gang i livet oplevelse som forfatter. Jeg skal blot være taknemmelig for at være en af de forholdsvis få forfattere, der at så heldig at opleve at skrive en roman, der rammer så rent, som EN-TO-TRE-NU! har gjort og stadig gør. Der går ikke mere end et par dage mellem, jeg modtager læserreaktioner på romanen, og sådan har det været i snart 14 år. Cecilies kamp for livet, Jeppes basket kamp for Cecilie. Det er min oplevelse, at det mest unikke er, at romanen trodser alle individuelle forskelle – køn, kultur, uddannelse – og siger alle og enhver noget. Den er som en eviggyldig sang om livet, døden, friheden og kærlighed".

Instruktør: Barbara Rothenborg. Barbara har blandt andet instrueret successerien på Zulu, *Shit Happens*

Producent: Regner Grasten Film, der også stod bag *Anja & Viktor*-filmene og *Hvidstengruppen*

Jeppe: Jeppe Nikolaj Groth, kendt fra tv-serien *Rita*.

Cecilie: Clara Rosager

Jack: Lukas Løkken

Jeppes mor: Laura Bach

Jeppes far: Kasper Leisner

Træner: Rasmus Hammerich

Cecilies mor: Susanne Storm

Cecilies far: Jens Jørn Spottag

Optagelserne er foregået i Svendborg, Odense, København og på Gran Canaria.